

Clementis izginil

Odločno protestiramo proti ponovnemu zagotavljanju anglo-ameriške vojaške uprave, da ne bo ukinila fašističnih zakonov!

borili in prelili toliko krvi in
pretrpeli toliko gorja.

ZATO PROTI TEPTANJU NA
SIR NARODNOSTNIH PRAVIC
S STRANI VOJASKE UPRAVE
IN PROTI NJENEMU PONOV-
MU ZATRJEVANJU, DA NAME-
RAVA NASE PRAVICE SE NA-
DALJE TEPTATI, NAJODLO-
NEJE PROTESTIRAMO!

VSE TRZASKI SLOVENCE PA
POZIVAMO, DA SE STRNENI
IN SE ODLOČNEJE BORJOU
PROTI NARODNOSTNEMU ZA-
TIRANJU VSE DOTLEJ, DO
KLER NE BOMO DOSEGLI RES-
NICE NARODNOSTNE ENAKO-
PRAVNOSTI!

noževali »ediklona«. Vendar ga niso aretirali. Kljub temu pa je bil Clementis vedno pod strogim policijskim nadzorom. Kakor poroča nadalje »United Press«, je Clementis nameraval ostati v inlovi prostavi.

Nadalje se je izvedelo, da so odpustili 120 visih, srednjih in navadnih uradnikov: ministev za zunanjo trgovino, kateri so že zapustili svoja dosedanja mesta, drugi pa se iščejo nove zaposlovice. K temu javlja »United Press«, da je do »ostavk« tudi 120 uradnikov ministrstva za vzgojo. Dodaja, da so bili uradniki teh dveh ministrstev v nekaterih primerih enopartojski, najtorej zapuste Prago in se zamerkrat ne bodo mogli vrniti.

Kitajsko kot napadalke

ndonu pravijo, da so

no
je
n-
n-
ki
r-
i

daj, ko so Združeni narodi ob-
tožili LR Kitajsko, da je napa-
dalca,

Predsednik glavne skupščine
OZN Entezam je izjavil novi-
narjem med drugim: «Nimam
še točnega besedila izjave iz
Pekinga, toda, čeprav ni oba-

pagovanja nemoguća pagovanja se moguće

Predstavnik engleskoga zunanjeg ministarstva je u zvezi s Cuenclavim govorom izjavio, da je Velika Britanija uložila napore, da konvija za dobre usluge zastavlja ve sila, da začne pagovanja za

prenehanje sovražnosti na Ko-
reji. Dejal je tudi, da se na
prvi pogled zdi, da Cuenlaj ni
mislil popolnoma izključiti
možnosti pogajanj, da pa mora
previdno biti pri izbiri besed.

gacija v OZN nista danes komentirali govora Cuenlaja. Nekateri predstavniki ameriške delegacije je izjavili, da sta tako Austin kakor Gross odklonila vsak komentar.

Predstavniki britanske delegacije pa je izjavil, da se bodo delegacije med seboj posvetovali, vendar pa ne pred ponedeljkom.

Komisija za dobre usluge ugostiteljskog sektora za ovaj, ali se Kitajski mali pojesti.

Dalje je predstavnik izjavio, da sta London in Washington in stalnim stiku kar se tie vojske in diplomatske strani polozaja na Koreji.

V angleskih krogih so se vedno mnjenja, da se mora kljub izjavam Cuenlaja komisija za dobre usluge sestaviti in se cimpre sestati.

Sedaj pa postavljajo vprašanje, ali bo umestno, če bo vojaški položaj to dovoljeval, ukazati silam OZN, naj se ustavijo na 38. vzporedniku, ali

komu vodstvo - Tiskovna šibkosti kominformistov

na jim dati nalo, naj nadaljuje napredovanje. V Londonu so v stalnem stiku z ZDA in s prestolnicami Commonwealtha ter s Francijo in vladami držav, ki so posiljevale čete na Korejo. Vendar so mnenja, da morajo o tem dolociti OZN, se preden pridejo njihove sile na omenjeni vzorednik.

Francoski delegat Chauvel je po radu izjavil, da izglasovanje ameriške resolucije ne pomeni, da Združeni narodi lahko sedaj rešijo korejsko vprašanje samo z orožjem, in tudi ne, da so prenehali napotovati čete, da bi Pekingu končali vojno. Prednost imajo tiste, tiste, da bi Pekingu tisti

na podlagi pogajanj. Predvideni organizmi se ustanovljajo in bodo v kratkem začeli delovati. »Žato da bodo ti organizmi lahko izvedli svoje delovanje

RSKEGA OK
plan in
odlok o delavskih s
i po delovnih kolek

Zvedli svoje "agios", je pripomnil Chauvel, "do potresti mnogo potrpljenja in če mogoče tudi nekoliko molčečnosti".

Prisile so do točke, oddaljene 11 km od Seula. V bližini mesta pa so raketle močno sovražnikovo obrambo. Na skrajnem zahodnem kri-

PROŽNEGA LJUDSKEGA

proračun za

etih, odlok o vzdrževanju stanovanjskih
ivih, drugi odloki upravne in gosp

kovni delovni sili, šolanju velikega števila mladine in ljudi v Sloveniji in Hrvaški, pa do sodelovanja enot naše armade v vseh vojaških delovnih akcijah.

Lahko vam zatrdim, da ta vaša pot Veľmo upravo Jugoslovanske armade veseli in da ona pomagala ljudski oblasti kolikor bo mogla, kakor je to vedno delala.

Naša domovina spremlja delo in življenje teh krajev. V lanskem letu smo lahko ugotovili, da smo mnogo drugih velikih uspehov, ki so bili doseženi z našo pravilnega dela ljudske oblasti in enotnega nastopa vseh civilnih teht, krajevskih

[illegible]

...vse je jasno pokazala enotnost

dosežen takoj, ko bi se ob-
sta- ja tu ljudska oblast, toda tudi
zato, ker so v vsakem delu, pri
izvršitvi vsake naloge imeli
popolno pomoč in veliko ma-
terialno podporo FLRJ. Ta po-
moč je bila velika in vsestran-
ska. Od preskrbe s hrano in
večine vseh industrijskih pro-
izvodov, preko pomoči v stro-

naslednje: **1.** hudočisti, njihova pove-
zanost s ljudsko oblastjo, za-
povedi in poročila. Tudi vezi,
zavezanost in zaupanje se treba
preizkusiti bolj poglobliti in jih tudi
preizkusiti. **2.** Druga za sedaj ne mislim
poročiti, temveč vas še mislim
poročiti in iskreno želim
mnogo. **3.** Naj želi ljudsko oblast!
Člani Okrožnega odbora so

Postal je ves naš...

Genialni francoski pisatelj Stendhal je neke zapisal, da ne piše za sedanjost, temveč za bodoče rodove, ki bodo živel čez sto let, kajti le-ti ga bodo šele razumeli. In res je bilo tako. Pri tem pa se moramo vprašati tudi mi Slovenci: Ali bi ne rekli lahko nekako takole tudi za našega Prešerna? Postal je naš, tako ves naš, in obče slovenski, toda šele po preteku skoraj polnega stoletja po njegovi smrti, tedaj ko je naš človek vzel v lastne roke svojo usodo ter se z njegovo pesmijo na ustnicah odločil, da je več ne izpusti.

Po ljubljanskih ulicah so takrat odmevali gluhi koraki okupacijskega vojskovanja. Narod je bil ranjen tako globoko, kot se nikdar, kajti zasedena je bila Ljubljana — to živo slovensko srce. Kako bo poslej utripalo? Kako se bo prelival po njegovih kanalih življenja sok tja daleč na sever, na jug, vzhod in zapad? Kaj bodo storili brez njega v Celovcu, v Trstu, Prekmurju, Gorici?

In takrat je to živo slovensko srce zatrepalo v utripu Prešernove pesmi. Zamolklo in preroško se je glasila iz radijskih prejemnikov na skrivaj in s tiho ubranostjo ji je prišlo Ljubljana. Potem so šle one Prešernove besede, neizgovorne sicer, a vendar razločno izpovedane od usta do usta, od srca do srca na vse štiri strani, do starih skrajnih slovenskih mejnikov in slišali so jih prav tako v Trstu, kot v Celovcu, Gorici in Prekmurju. Z njimi je stopal Prešeren s svojo pesmijo, s svojo zamisljivo o Zedinjeni Sloveniji in o bratstvu med vsemi dobrimi ljudmi v vsako slovensko hišo, v vsako najbolj samotno bajto visoko v hribih na Tolminkem, tja pod Blegas in Črno prst, pa pod mogočino hribske Svinjske planine, tega najsevernejšega mejnika slovenstva.

Nekaj pred 8. februarjem 1944. leta je izšel potem dekret, ki ga je izdal Slovenski narodno-osvobodilni svet na osvobodjenem ozemlju. S tem dekretom je postal 8. februar, dan Prešernove smrti, slovenski kulturni praznik in je bilo uzočeno to, kar se je skozi vsa vojna leta oblikovalo v globinah našega naroda kot kult do Prešerna, kot zahvala in hvaležnost za vse, kar nam je bil dal s svojimi ustvaritvami.

Ce so poprej poznali Prešerna in njegovo dobro le razumniki, to je tista vrhinja plast naroda, ki je šla skozi šole, ali se kako drugače pregledala do znanja, je zdaj postala njegova pesniška podoba last vse širših narodovih plasti, postala je last slovenskega ljudstva. Prišlo ga je razumovati, Prešeren je govoril njemu, pel je njemu in zato je tudi bil

vedno in povsod na programu na vseh naštetih kulturnih prireditvah, ki so jih priložnostno prirejale partizanske enote vseh vrst kar med pohodi; na prireditvah v odmaknjenih vaseh, kjer so do tedaj poznali le trdo garanje in malodane ničesar, kar bi plemenitilo duha.

Za svojega življenja je Prešeren dvignil našo pesniško trdnost do svetovne slave in višine. Sto let po svoji smrti je še vedno tako kot tedaj za svojega življenja prebujal narodno zavest, toda zdaj ne več izobražencev, temveč zavest množic, zavest ljudstva.

Svojo pesmijo ga je zdaj spremljal skozi vse zgodovinsko dogajanje narodno-osvobodilne borbe, skozi zmage in poraze, preko žrtv do novih zmag. Pomagal mu je odgrinjati veličino svobode in neodvisnosti, spoznavati njuno ceno in ceno žrtv osvobodilnega boja. Zato bosta ostali ti dve največji vrednoti človeštva in napredka v našem narodu nedotaknjeni. Z njima vred pa bo v njem živel Prešeren in vse, kar nam je o njem povedal.

PEVCU

dr. Francé Prešeren

Kdo zna

noč temno razjasnit, ki tare duha!

Kdo vé

kragulja odgnati, ki kljuje srce
od zore do mraka, od mraka do dné!

Kdo uči

izbrisat, 'z spomina nekdanje dni,
brezup prihodnjih odzveti spred oči,
praznoti vbežati, ki zdanje mori!

Kakó

bit' ho'os poet in ti pretežko
je v prsih nosit' al' pekel al' nebo!

Stanú

se svojega spomni, trpi brez miru!

Dne 9. februarja bo obhajal starost slovenskih pisateljev Franc Finžgar osemdesetletnico svojega rojstva. Finžgarjevo pero se uveljavila v slovenskem slovstvu več ko pol stoletja in je ustvarilo Slovencev črtice,

novle, povesti, romane in igre trajne vrednosti. Finžgar spremlja tudi danes z budnim umevanjem usode svojega naroda in jih pojasnjuje z izbrano besedo rojakom in svetu. Finžgarjevo ime spada med

Franc S. Finžgar PRVA KONFERENCA

Po petindvajsetih letih sem bral spet to zgodbo o samem sebi. O, kaj golza sem videl tebi in tej dobri Soli za mater zaradi otroka. In nobene solze zavoljo tega, ker sta oče in mati za otroka garala, si pritoževala, stradala in vse po obhodu; nobene solze zavoljo tega, vse so le vprašale neprimerno: »Sin, zakaj si to storil?«

Ko je razgrnil razrednik Valentin veliki katalog na kateri, je razrednik odprl. Kakor bi bil v hipu nastopil sodni dan: srca so se v nemirnih, tuha groza priokrovanja je dahnila po učencih.

Pa je spregovoril rusobradi možina bolj s sikajočim sepetom nego z gromom in kakor z britvijo rezal s čudno sreplim nazlascem po mladih srceih.

»Sedaj vam pokažem vaše dušne fotografije.«

Za trenutek je pomolčal in oslinil z resnim pogledom preko kataloga v razred ter nadaljeval: »Kdor je zavozil napak, naj obrne. Sedaj je še čas. Kdor ne misli obrniti, naj priznane nam in staršem in samemu sebi in naj ubere drugo pot. Repov, ki bi se vleklji za razredom v kriz in nadlogo, ne potrebujemo.«

Tedaj je samo kratko pomelžnil preko kataloga in ostrknil s pogledom zaprti dve klopi. Kmetom in repetentom tam doli pa se je zgodilo, kakor bi jih bila k'vsnila ujea: naravnost na sredo srca. Nato je pa povzdignil glas in razsodil odločno: »Zakaj, reševali čomo, reševali korenito, da izpahamo pleva takoj spočetka.«

Molk. Tak molk, da se je čulo brenenje na pol otrple muhe, ki je v tem hipu prejadrala ves razred podolgovat, kakor bi nad glavami strmeli učencev frčala granata.

In začelo se je od A do Z brez prestopa in brez usmiljenja: vse po zasluzah. Francelj ni čakal dolgo svoje obsode. Še nikdar ga ni prešinilo in presunilo tako pereče, ko je začel svoje ime. Kakor bi se zdramil iz sladke omotice in bi v smrtnem strahu spoznal, da mu nekdo nastavlja noč na prsi. S katedra se je svetila konica tega noža in sunkoma zabadala z vsake, besedo: »Naravnost, latinsčina, nemščina, računstvo pismo, zemljepis.«

Donelo je že trefje in deseto ime iz kataloga pa Franceljnovega ušesa se valovi teh zvokov niso več dotaknili. Čuj je samo svoje ime in za njim peto udarce, ki so kakor zbor petro sodbikov pripravljali vrvi za njegovo studentovsko smrt. V hipu se ga je polastil tak obup, da je brez pomisleka sklenil, da še tisto popoldne narve čulo in jo udari s proti domu. Ali preden je ta sklep uveljavil dozoriti, se je pričelo izpraševanje vesti. Ponog je dvignil glavo in mu pokazal njegovega samega, prejšnjih dni slovskega učenca. In sedaj, po par mesecih, tako izprememba! V trgu zapisan v zlato knjigo, tu pa v razrednico. Kje je krivda?

Siloma se je glasilo v vesti: mea culpa, mea maxima. Ali kdo je sam sebi strog sodnik? In tudi Franceljina je ujezila ta splošna obsodba v vesti, da je vsega kriv sam. Lotil se je nadrobnega raziskovanja posameznih egrehov.

Naravnost? Ali ne sedim kakor približ? Pred poukom in med poukom. In na poti v šolo? Se po tlaku ne hodim, da ne napravim nevednosti. Po sredi ceste mi je pot. Drugi kriče in se dreve. Ker sem šel bos in s cizo Jaku po sadje? Kaj bi to? Kdo me je videl kdo sodil, da sem študent? Pohujšanja ni bilo in latinskemu študentu nisem odjedel za las časti in spoštovanja. Če sem šel na most, Popolnoma pravilno to ni bilo.

Ce pa smem z očetom in teto in gospodinjjo v gostilno, zakaj bi ne smel z Jakom? In most sem zaslužil. Torej kje je moj greh? Da, oblike se držl. Klobuk je lo napravil in golencel

OB FINŽGARJEVI OSEMDESETLETNICI

najbolj priljubljena, najbolj znana imena v slovenskem slovstvu. Temelj te priljubljenosti sloni na čudoviti skladnosti med njegovim oblikovalnim darom ter slovenskimi zahtevami in potrebami najširših ljudskih množic. S tem svojstvom spominja na Josipa Jurčiča, ki je tudi ustvarjal tako, da se je njegovo ljudstvo brez težave spoznavalo v njegovih delih in se se danes rado spoznava v njih. Finžgar je vkljeni v svoje strani mnogo resnišnega vsakdanjega življenja, mnogo dela, težav in trpljenja, mnogo zdravja ljudskega modrovanja, izrazitih značajev, bistrih in jedrnatih pogovorov, kope krepkih ljudskih rečenic in veliko število živih, slikovitih, korenjskih besed. Njegovi spisi ustrezajo estetskemu uživanju najširših slojev. Zato je neiti Finžgarjeve knjige v vsaki slovenski hiši.

Finžgar je Prešeren v Copov rojak. Rodil se je 9. februarja 1871. v Doslovičah pri

Breznici na Gorenjskem. Po ljudski soli je obiskoval ljubljansko gimnazijo in se začel že tedaj slovestno udejstvovati. Mnogo njegovega dijaškega življenja je živahno začetega v spominih študent naj bos. Po bogoslovnih letih je služboval po raznih krajih širom po Sloveniji in je imel pri tem priliko, da se je — kakor nekdanj Vodnik — seznanil z življenjem našega ljudstva po raznih koncih naše domovine. Leta 1918. je postal župnik trnovske cerkve v Ljubljani. Danes uživa za službeni pokoj v prestolnici Slovenije in opazuje pozornost vse naše javno življenje, posebno na kulturnem področju. Ko je šlo o mirovni pogodbi za usodo tržaških Slovencev, je zastopal svoje veljavno pero v o-brambo naših pravic, da bi tu di o Jadranu zasijale kdaj našemu ljudstvu miljeje usode spod svobodnim soncem. Tudi danes se odločno potočuje za neodvisnost in enakopravnost Jugoslavije.

Finžgarjevo slovestno delo je obširno in važno. Od mature do leta 1898. je pisal pretežno v vezani besedi. Nekaj časa je omahoval med liriko in epiko. Dobra je njegova idilična povest v verzih »Triglava«, ki opeva lepote planinskega življenja.

Zivljenska stvarnost ga je kmalu napotila v prozo, ki se je izkazala za mnogo ustreznejše in primernejše umetniško izrazno sredstvo. Po nekoliko romantičnih, a tudi dovolj realističnih spilih »Gozdarjev sin« (1893) in »Zaroka o polnoč« (1894) je začel zmeraj odločneje je zajemati iz prebogatosti zakladnice svojih spominov in iz življenjske resničnosti. Premnogo motivov je prežalo nanj že v domači hiši. Krepka gorenjska govornica mu je bila, na uho v ožji brezinski domovini. Oče in mati sta bila vsak po svoje dva zanimiva značaja, ki sta izkazala sina k umetniškemu oblikovanju. Iz takih prvin je nastala prva obširnejša povest »Stara in nova hiša« (1899) in kmalu nato »Dovolj pokore« (1900). Isto okoli je je dajalo snovi za črtice in novele. Znanje so: Detelja, Kviksu, Smarnik nikar, Pomlad se po-slavja, Oče je, Smo pa le mož, i. dr. Lirsko-psihološke so »Oranže in citrone« in »Moja duša vasuje«. V poznejših letih sta se njegova črtica in novela bolj in bolj izpopolnjevali. Tako so nastale: Sama, Dekla Ančka, še pozneje Beli ženin i. dr. V prvi svetovni vojni je gledal Finžgar od blizu vsakdanje trpljenje slovenskega človeka v zaledju in je izbrusil iz njega vrsto krajših umetnin v »Prerokovanju« (1915), v »Bojihu« (1915-1916) in v »Kroniki gospoda Urbanas« (1917).

V njih živi gorenjski človek, kakršnega so razodele stiske in zmede krvavega viharja. Kmečki zgodbi je ostal Finžgar zvest tudi med obema vojnama. V klasično zgoščenost so dozoreli »Strici«.

Kmalu je svoje načrte razširil in si prisvojil slovestno obliko modernega romana. V življenje tvorniških delavcev je prebivalcev podeželskega mesta je segel z družbenim romanom »iz modernega sveta« (1904). Se srečnejša je bila Finžgarjeva zamisel zgodovinskega romana »Pod svobodnim soncem« (1906). S pomočjo »Gradiva« Franca Kosa in po temeljitim raziskovanjem v bizantinski zgodovini se je umetnikova domišljija široko razmahnila v dobi, ko so se Slovani selili na

Balkan, in jo oživila v dolgi vrsti lepih prizorov in izdelanih poglavij. Iz romana diha junaško, ozračje zgodovinsko znamenitih let, ko je plemo Slovencev prodiralo na Balkan in se je močno bizantinsko cesarstvo stresalo v svojih temeljih zaradi notranjih nemirov in pritiskanja zdravih slovenskih sil ob severne meje. Nad vsem delom je razlil kar davnine, kakršne zaveže že iz prvega odstavka in se vzdržuje do konca. Slovencev med avstrijskim jarmom je bilo to delo velik slovestni in človeški življenjaj in je vsa naslednja leta krepilo njih težnjo po svobodi in združitvi z južnimi Slovani. V drugi svetovni vojni, ko so nacisti in fašisti strli poslednje ostanke slovenske svobode in se začela slovenska samostojnost na novo kiti iz gozov, je izražalo prav to delo, poleg drugih del naših najboljših pesnikov in pisateljev, največje nade vsega naroda in ga podžigalo. Da jih je tudi uredil. Na našem zapadu ima roman še danes tudi ta pomen.

Zgodaj je začel Finžgar ustvarjati za slovenski oder. Prva njegova drama je bila »Mladi tati«, L. 1902 je napisal »Divjega lovca«, narodni igra-ka s petem v štirih dejanjih. V ozadju je leta 1848., ki se je slovenskim odrom tako prikupil, da ga igrajo že pol stoletja po vsji Sloveniji, ne da bi njegova svežost in učinkovitost z leti kaj izbrubila. Iz dobe Napoleonove Ilirije je vzeta snov igr »Naša kria«. V dram »V-riga« je gibal dejanja magne-nosti k prepirljivosti, ob kateri se razkrivajo kmečki značaji in se dogodki tragično zapleta-jo. »Razvalina življenja« je zgrajena na kvarnih posledicah nepravega izbiranja zakonskega drugega in razkriva rane v družini, ki jo razleđa pljanevanje. Iz Finžgarjevih iger d'ha nekaj romanič, a še več resnič-nosti življenja: v njih živi, polnočni slovenski značaji. Finžgarja pristava kmu najbolj-šim ljudskim dramatikom.

Finžgarjevo slovestno delo se je začelo malo pred modernim po raznimii vplivi starejših in novjših pisateljev, nadaljevalo se je vzporedno z modernim, okoristilo se je z nekaterimi njenimi pridobitvami, vselej pa je ohranilo nekaj čisto svojega, samostojnega in svežega, kar izvira iz pisateljeve globoke zasidranosti v domači grudi, iz njegovega pristno domačega izražanja, iz njegove miselne in čustvene spojenosti z ljudskimi množicami in iz njegove sposobnosti, da razpre-da dogodke in klee značaje zvesto po življenju. Prav zato mu tiče naslov ljudskega umetnika.

Zapadni Slovenci cenijo v svojih umetninah vse, kar smo prej našli. Prav posebej so Finžgarju hvaležni za njegove moške in odločne, besede, ki obsojajo krivivnost vsiljenih meja in se zavzemajo za pravivnost in enakopravnost v mednarodnih odnosih. Pisatelj, ki je dvignil iz naše davnine sonce svobode v umetniške višine, se tudi danes še zmeraj odločno zavzema za ta najvišji smoter, da bi — kakor davnim dedom — zasijalo sonce lepše svobode tudi nam, ki živimo na zapadnih slovenskih tleh. Ob njegovi osemdesetletnici želimo velikemu pisatelju, da bi še dolgo živel in z nami kmalu dočkal dan, ko bo njegova in naša borba za svobodo popolnoma uspeša.

A. BUDAL

VLADIMIR BARTOL o literarni tvornosti na Tržaškem

Prikazati življenjsko verno podobo Trsta in Tržaškega ozemlja v leposlovnih obliki ni lahka naloga. Pereč je socialni problem delovnega človeka v mestu, a pereč je tudi socialni problem našega kraškega kmeta, ki je zaradi skoposti zemlje prisiljen iskati si zaslužka v tovarni, kamnolomu ali pristaniku. S socialnim upravljanjem se na našem ozemlju križa narodnostno vprašanje, za katerega pravi- no rešitev biše slovenski človek že desetletja in desetletja trdo borbo. Poleg obeh teh osnovnih vprašanj je nastopil po končani vojni še nov element: navzočnost okupatorja in njegove uprave. Sodoben roman, novela ali drama, ki bi zrasli na našem ozemlju ne bodo mogli mimo teh bistvenih čimteljev, ki se vsak po svoje odražajo tudi v duševnosti katerega koli človeka in zlasti še slovenskega, ki živi na tem ozemlju.

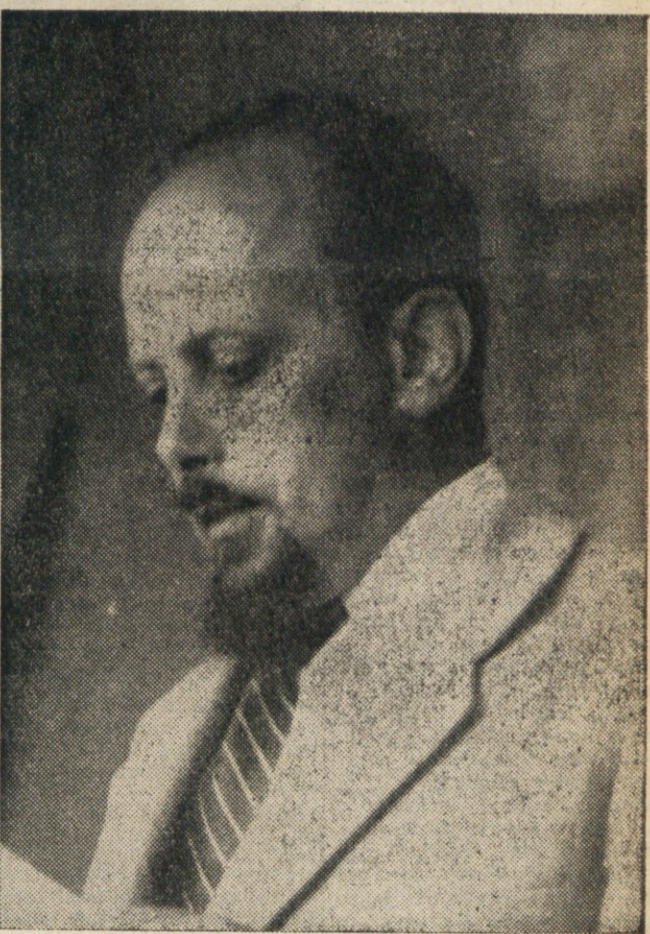
Naj o!j dramatično poglavje iz bližje in najbližje preteklosti je bila za slovenskega človeka v Trstu, Istri in po vsem Primorskem določil italijanska okupacija in borba našega človeka proti narodnostnemu, kulturnemu in socialnemu zatiranju, ki ga je izvajal nad našim ljudstvom fašizem. Ta borba je dosegla svoj dramatični vršek v narodnosno bodilni vojni, ki nudi in ki bo še dolgo nudila slovenskemu pisatelju bogato snov za literarno oblikovanje.

V to dobo živo posega s svojimi novelami Boris Pahor, ki nam je dal že nekaj dragocenih prikazov zlasti iz dobe fašističnega terorja med obema vojnama. Iz sedanjosti in najbližje preteklosti črpa snov za svoje novele in obširne tekste naš najmlajši pi-

satelj Alojz Rebula, ki zbujajo pozornost s svojo izvirno fabulistikio in dobrim pripovednim slogom. Andrej Budal, ki je našim bralcem znan že desetletja po svojih izvirnih po- vestih, in prevodih iz raznih slovest, zlasti iz italijanskega, nadaljuje s svojimi članki, v katerih se zrcali njegova široka literarna razgledanost. Kot meteor se je na literarnem področju pojavil naš rojanski rojak, biški režiser in igralec Rade Pregarc, ki je v nekaterih novelah, ki jih je objavil v »Razgledih«, pokazal nena- vadno izvirnost in močno zrelost pogleda na življenje.

Zelim in verujem, da bodo izšli iz vrst naših najmlajših, izšli iz vrst naših najmlajših, ki danes še študirajo in obiskujejo slovenske šole, novi oblikovalci slovenske besede, ki bodo v svojih literarnih delih zajeli našo življenjsko stvarnost in jo pregnili v umetniško podobo naših razmer in človeka, ki živi na Tržaškem ozemlju.

V nekaterih črticah in no- velah, ki so v zadnjih letih izšli v tržaški leposlovnih reviji »Razgledis«, sem poskušal za- jeti nekaj momentov iz te naš- še obširne in zapletene živ- ljenske stvarnosti, ki padajo po svoji zmožljivosti in na na- čin, primeren mojemu znača- ju. V načrtu imam nadaljevanje te serije novel in črtic, v mislih imam tudi dramo ali ko- medijo iz našega življenja, a že se začneja zgoščevati tudi snov za obširnejši tekst, za ro- man. Mislim tudi na to, da bi izdal v zaokroženi celoti zbirko novel iz tega obdobja. Si- cer bom napisal več esejev iz književnosti in likovne umet- nosti ter nadaljeval s svojim kritičnim delom z raznih kul- turnih področij.

PREŠERNOV ALBUM

Teden pred božičem, v mrzlem zimskem dopoldnevu, sem v Narodni in univerzitetni knjižnici vzel v roke novo knjigo o Prešernu, Kidričev »Prešernov album«. Mirno o- zraja znanstvene delavnice iz toplota okolja sta pripomogla, da sem zbrano in s spoštovanjem sprejel poslednje znan- stveno delo profesorja Kidriča, in to v knjigi, ki je bila avtor- jev delovni izvod. Sedel sem za mizo, odprl knjigo in se po- globil v njeno slikovno gradi-

vo. Počasi sem obračal list za listom ...

V knjigi je upodobljenega veliko dragocenega gradiva, ki prikazuje poleg Prešernovega življenja in dela. Slike domače vasi Vrbe in rojstne hiše, dokumenti iz Prešernovega mladostnega življenja: izpisek iz matične knjige, zlata knjiga v ribniški soli, kjer je bil Preše- ren najboljši učenec, katole njegovega profesorja Dagari- na, pismo staršem, univerzitet- na diploma, vse to kaže Preš- ernu kot potomca trdne kmeč-

ke družine, ljubčnega sina in pridnega študenta. A Prešeren petindvajsetih let ni samo dober študent, temveč tudi odlič- en pesnik. To kaže že njegova pr- va natisnena pesem »Dekla- vasi«, objavljena v časopisu »Illirisches Blatt«. Kot študent pa živi Prešeren deloma v Ljubljani, deloma na Dunaju, povsod po preprosti dijaški sobici. Preživlja je s skrom- nim zaslužkom, ki ga ima kot domači učitelj in s podporami stricov duhovnikov iz Borov- nice, Polzele, Save, Ježice, ki

jih v počitnicah pridno obisku- je. Vsa ta Prešernova mladost je upodobljena v albumu. Tu so fotografije domače vasi, li- stin in spricval, hiš in sob, v katerih je Prešeren živel in prvih strani časopisov z nje- govimi pesmimi. Toda v živ- ljenju, ki sledi dijaškim letom, Prešeren nima sreče. Poto- govanje za državno službo in za samostojno advokaturu je za- nam. Kljub težavam v oseb- nem življenju pa zori Preše- ren v velikega pesnika. Doba tesnega sodevanja z Matijem Copom je posebno plodovita. Soneti, Krst pri Savici, Soneti- ni venec in druge pesnitve, ki so uvrščene v album, bodi- si v lastnem Prešernovem ro- kopisu, bodi s sliko prve ob- jave, nam to izpričujejo. Preše- ren te dobe je že dobro po- znan kot pesnik, ki redno ob- javlja svoje umotvorv v časopisu »Illirisches Blatt« in »Ce-

duhovite domislje. V neusi- lah ljubzni, osebno razočar- van, kljub neuspešnim poto- govanjem za samostojno advoka- turo, dozorj Prešernov genij v največjeje pesnika. Pesem Od železne ceste, pesem V spomin Matije Copu in v rokopis Zdrav- ljenje, pričajo o tem Končni sad Prešernovega zorenja pa se njegove Poezije iz leta 1846. Kakšna je bila ta izdaja nam pokažejo nekatere strani last- noročno pisane izzoda Poezij in faksimile prve strani tiska- ne izdaje. Zadnja leta Preše- rnovega življenja teko v Kra- nju. Tu je Prešeren priljubljen advokat z bogato prakso, ki pa mu ne prinaša dosti, kajti mar- sikateremu kmetu ne zaračuna ničesar. Tako je tudi njegovo življenje v Kranju preprosto in preprosto je tudi njegovo stanovanje in oprema. Tudi v Kranju se Prešeren udeležuje družabnega življenja, stalen domač gost pa je v gostilni pri Jelenu. A konec življenja je blizu. Vest o Prešernovi bo- lezni, ki jo prinesejo »Novice« pesnika zaboli in sam pošlje časopisu popravek. Toda bole- zen je že opravila svoje in za- dnji znani Prešernov podpis ka- že, kako močno ga je že bole- zen prizadela. In ko umre, ob- javi Slovensko društvo v Ljub- ljani osmrtnico, ki je druga osmrtnica napisana v sloven- skem jeziku.

To je torej del Prešernovega albuma, ki z originalnimi fsi-

nam iz Prešernovega življenja, z rokopisi njegovih pesmi, s podobami ljudi, s katerimi se je Prešeren družil in s slikami Prešernovega pesniškega genija, tragiko njegovega življenja in duha okolja v katerem je živel in ustvarjal.

Razen tega so v Albumu tu- di številne upodobitve pesnika samega. Kakšen je bil Preše- ren, je vprašanje, ki je zani- malo vse prešernoslovce in od nekdanjih vse ljubitelje Preše- rne umetnosti. Tudi bralec al- buma bo skušal najti odgovor, kakšna je bila zunanja podoba Prešerna. Zal mu seveda tudi Album ne bo mogel dati po- vsem jasne odgovora. Kot je danes ugotovljeno, se Preše- ren ni dal slikati in tako nam do danes ni znana nobena njego- va fotografija niti umetniški portret. Vendar si bo iz podob, objavljenih v Albumu ljubitelj Prešerna vendarle lahko ustvaril podobo kakšen je vsaj pri- bližno bil Prešeren zunanji izgled. Predvsem je v Albumu barvana reprodukcija Goldstei- novega portreta, ki ga je slikar napravil po spominu, nekaj let po Prešernovi smrti. Ta podoba nam gotovo najbolj točno pokaže poteze Prešernovega o- blica. Predstavo o Prešernu pa si bo ogledovalec Albuma do- polnil s fotografijo Prešernove hčerke Ernestine Jelovškove, ki je bila tudi podobna očetu. Potem je v Albumu slika Preš- ernove sestre Mine, ki je bila od vseh bratov in sestra naj- bolj podobna velikemu bratu, in končno je v Albumu uvršče- na tudi slika pesnikove sorod- nice Mine Zupanove, ki je bila po pripovedovanju po- dobnost pesniku. In še bo ogledovalec primerjal Gold-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Izba v Prešernovi rojstni hiši na Vrbi

ŽILAVOST

naših pomorščakov

pesniki. Drugi, prav tako
memben del, pa so opombe,
katerih so zbrani vsi dosednji
izsledki prešernoslovlja, in bo
v njih vsak bralec našel odgo-
vor na vsa vprašanja, tičeca se
Prešerna in njegove dobe.

Tak je torej Prešernov al-
bum, v katerem bo naš ljubi-
telj Prešerna našel obilo zanimi-
vivega gradiva, bodisi v slo-
kovnem, bodisi v tekstnem ob-
li. Predstavlja pa knjižna skla-
dina, ki vsebuje vse, kar je
vse dostojne počastitve našega
največjega moža.

S. R.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Podružnica uredništva in uprave Primorskega dnevnika v Gorici - Ul. Silvio Pellico 1/II. nadst. - Telefon 11-32

O SLOVENCIH V TERSKI DOLINI

Žilava borba za narodni obstoj

Benički Slovenci je nad 60.000 in prebivajo v dolinah vzhodnih furlanskih Predalp in vzhodno od Tolmencev. Zaradi silovitega zveza med eno in drugo dolino so skozi stoletja ohranili stare navade in posebnosti, ki bi v drugem življenjskem pogledu že zdavnaj izumrle. Tudi z nizinskim prebivalstvom so bile vezi zelo rahle; tesnejša sodelovanja v tem primeru niso zavirala le geografski čimbeniki, ampak predvsem različen jezik.

Od vseh Slovencev v Benički zaslužijo prebivalci Terske doline morda največjo pozornost, kajti njihov zemljepisni položaj in težave, ki so jim preprečevale tesnejšo povezavo s ostalimi Slovenci, so močno vplivale na to, da je to prebivalstvo do danes ohranilo svojo folkloristično dediščino v skoraj neokrnjeni obliki.

Slovenci Terske doline je okoli 4.000 ter prebivajo v zgornji Terski dolini. Le ti so popolnoma ohranili svoj slovenski jezik, v katerem tudi govorijo. K njim moramo pristeti še nekaj tisoč Slovencev iz okolice Tarcenta, ki so prav tako Slovenci, vendar so zaradi stoletnih stikov s Furlani postali narodnostno mešani. Seveda pa ne smemo poleg vsega prezehtati tudi navedenega dejstva, da so igrali pri raznarodovanju tega prebivalstva veliko vlogo italijanske oblasti pod fašizmom, pred njegovim nastankom kakor tudi po njegovem padcu.

Skupaj naseljeni prebivajo Slovenci v vsej občini Brdo, ki jo sestavljajo sledeče vasi: Nijevica, Ter, Muzece, Podbrdo, Brdo. Sedišče in Zavrhi, pristojni morajo tudi vasi Breg, ki spada k občini Gorjani.

Slovenci, ki so morali zaradi geografskega položaja, v katerem se nahajajo, vedno prenašati raznarodovalni pritisk s strani italijanskih oblasti in ki so kljub temu še vedno ohranili visoko razvito nacionalno zavest (primeri starejših prebivalcev, ki še vedno govorijo v lepi slovenski, pa prebivajo v vasi Romandol, Sedila, Cijerzi, Zomeas, Siela, Smrdino, Kupa v občini Magnano in v občini Gorjani).

Te vasi se ne nahajajo pod vrnj s strani Furlanov. Zaradi njih lahko smatramo da so najbolj slovenske, niti slemanskega prebivalstva je v vasi Zomeas.

Lahko trdimo, da čut narodna pripadnost ni popolnoma zamrli niti pri skupini tistih, ki bi jih prvih lahko smatrali za popolnoma furlanske. Je slovenskega porekla.

V nekaterih vseh slovenska narodnostna skupina ni več njega furlanskega prebivalstva. Lahko trdimo, da so delni obljubene z izključno političnimi Slovenci.

Ce bi hoteli prešteti vse Slovence v okolici Tarcenta po prejšnjem številu znašalo bi 11.000, kar tri tisoč.

Vladni organi so si vedno prizadevali, da bi prebivalstvo razjedali in bi to z očitnim namenom, da bi ubili v

Kominformistična ANPI se ponaša s pavjim perjem

Kominformistična partizanska zveza je v zadnjem času razposlala partizanskim borcem naše pokrajine sledeč poročilo:

«Dragi prijatelji! Zaradi posredovanja ANPI ti bo vojaški urad v Vidmu v najkrajšem času poslal po pošti znesek, ki ti pripada na osnovi priznanja partizana - borca v inozemstvu s strani posebne ministrske komisije.

Prepričani smo, da je potrebno podpreti napore ANPI pri komisiji za priznanje in kasneje na vojaškem uradu, da je vse postopke, ki so na prvi pogled neznatni, katerih važnost pa prav gotovo razumeš, pravilno uređila.

Pokrajinski odbor ANPI se zato obrača na vse partizane, ki še niso prejeli vsega, kar jim pripada, naj prispevajo majhno vsoto za stroške, ki jih je tajništvo imelo pri uređitvi njihovih zadev.

Zaradi tega temeljitev te prosimo, da po položnici, ki ti jo prilagamo, pošlješ vsoto, ki jo nameravaš darovati Zvezi. Prepričani, da boš razumel

Izpred sodišča

Ova meseca očetu in sinu zaradi nedovoljene izgonilne V petek sta morala na sodišču odgovorjati 26-letni Bruno Sgubini in njegov oče 62-letni Evgen iz Krmina Ulica Monie 45 zaradi prepovedanega kuhanja 31 litrov žganja.

17. septembra preteklega leta so ju namreč finančni stražniki zalotili pri kuhanju žganja. Med preiskavo nista Sgubina zanikala ne skrila posede za izdelavo žganja; tudi pred sodniki sta naivno povedala vse.

Zaradi njune iskrenosti in dobre preteklosti ju je sodišče obdodilo na dva meseca zapora in 2000 lir globe vsakemu, toda pogojno.

Žena je mahnila z loncem po možu

Na sodišče je prišla tudi Doreta Tommasi por. Bradaschia iz Gorice, Ulica d'Annunzio 8 obtožena, da je 22. julija preteklega leta ranila svojega moža s tem, da je mahnila po njegovi glavi z nekim loncem. Zaradi česar se je moral mož zdraviti kakih 6 dni.

Zakonca sta se prekalila in morda je na njiju vplivala neznanost vročina, tako da je nenadoma energična ženska planila na moža in mu pretresla glavo z loncem.

Na sodišču pa sta se mož in žena pobotala in Bradaschia je naposled prekalil obtožnico.

Mater je hotel maščevati

Med razpravami je bila tudi ona proti 20-letnemu Manfreda Sergeju iz Gorice, Ulica Favetti 2.

Bilo je 8. julija 1950, gospa Ema Zabeđeo je mirno počivala v svojem stanovanju, ko jo je nenadoma prebudil ropot pred vrati; zdelo se ji je, kot da bi hotel nekdo s silo vdreti v stanovanje. Neznane, ki je tolkel po vratih, ker ni mogel priti v stanovanje je nato prišel z grožnjami in ker mu ni nihče odgovoril se je kar pomiril in odšel. Naslednjega dne je takoj Zabeđeo javila vse policiji, ki je prišla z preiskovanjem ter ugotovila, da je bil avtor teh groženj neki 20-letni Manfreda. Prijavili so ga takoj oblastem zaradi groženj in predvidevanja vdora v stanovanje Zabeđeojeve.

Sodišče je po natančni preiskavi izvedelo, da je hotel Manfreda strahovati in groziti Zabeđeojevi, da bi se tako maščeval nad njenim možem. Nikolajem Tartagliano, ki je bil ranil njegovo mater. Naposled je sodnik oprostil Manfreda.

ISTRSKI DNEVNIK

Podružnica uredništva Primorskega dnevnika v Kopru - Ul. Cesare Battisti 2 - Telefon 70

II. ZASEDANJE ISTRSKEGA OKROŽNEGA LJUDSKEGA ODBORA

Gospodarski plan in proračun za l. 1951

(Nadaljevanje s I. strani)

10. Razrešitev in imenovanje članov Izvršnega odbora;	11. razrešitev in imenovanje sodnikov;	12. slučajnosti.
---	--	------------------

Poročilo tov. J. Beltrama

Preteklo leto je bilo leto veljic napredov za naše delovne ljudi. Enoletni gospodarski plan je bil močno napet glede na gospodarske zmogljivosti teritorija, na delovno silo, ki jo okrožje potrebuje razmeroma več glede na njegovo strokturo poljedelstva, ki jo označuje predvsem: intenzivna kultura. Nadajše so se tekoma leto pojavljale najraznovrstnejše težave glede na velike investicije, ki jih je plan določil, kajti primanjkovala ni samo delovna sila, ampak tudi izkušnje in stroji, ki so jih razna podjetja nabavljala šele skozi leto in se tako usposabljala za taka investicijska dela. Nadajše je plan reprodukcije kot tudi produkcije in s tem seveda izlozava zelo pridelave velika suva, kakršne okrožje ne pomeni že mnogo let, izvršilni organi oblasti so se skozi leto borili s temi težavami in v glavnem uspešno izvrševali planske naloge. Zasluga za to gre predvsem delovnim kolektivom podjetij in delovnemu kmečkemu prebivalstvu kot tudi frontnim organizacijam in vojaškim enotam, ki so s prostovoljno delovno silo pomagale izvrševati dela na področju gradbeništva in kmetijstva. Razna podjetja iz slovenske in hrvatske republike so prav tako prevzela posamezna dela in tako pomagala reševati vprašane organizacije dela, izdelave načrtov in dala pomoč v tehničnih sredstvih in kvalifikacijah delovni sili.

Po planu je bilo lanske leto predvideno 300 milijonov v (investicij) brez opreme. V tem letu so se zaradi nepredvidenih potreb začela nekatera nova dela. Zato je bil postavljen nov dočasn plan v višini 600.000 din, tako da je bil plan na področju investicij presežen in sicer po finančnem pokazatelju v odnosu na prvotni plan 121.65 odst. dočim je bil naravni plan došežen le s 110.35 odst. To razmerje seveda nikakor ni laskavo in

nogah celo nerealna. To so začetne napake, ki bodo služile za izkušnjo pri nadaljnjih planih. Sama proizvodnja je odvisna deloma od naših produktov in lova rib, pretežno pa od uvoza surovin, zlasti bele pločevine in olja. Pri uvozu surovin smo imeli težave in nismo uvozili po planu predvidenih kontingentov, ter je zato tudi produkcija manjša in ne dosega planiranih kvot. Na dalje je treba poudariti, da je zmogljivost tovarna večja kot pa so trenutne možnosti oskrbovanosti to industrijo s surovinami. Res pa je, da se v vsakim letu proizvodnja vidno povečuje, je in težnja je, da se izkorišče vse kapacitete. Tako je industrija dosegla le 77,5 odst. predvidene produkcije. Visoke je bila letna produkcija soli, ki je dosegla 200 odst. predvidene količine. Plan nismo dosegli pri proizvodnji gradbenih materiala, ki obkrožje primanjkuje v našem okrožju. Pri izdelavi pohištva za široko, trobojno in opremo je z izvenplanskimi deli došežena produkcija 96 odst. predvidenega plana.

Odlok o planu določa, da je treba povečati kupni fond in s tem v zvezi blagovni fond za 14 odst. Kupni fond je znašal v letu 1949 871 milijonov din, predviden za leto 1950 994 milijonov din. Celotni prihodni blaga je znašal 1 milijardo 63 milijonov, kar znaša 7 odst. več, kakor je bilo s planom predvideno. Povečala se je zalozarska in preskrba za 9 odst., kar je razumljivo glede na to, da je prišlo večje število delavcev na naša gradbišča. Medtem se je zmanjšal promet v vezani trgovini, ki se je znižal za 1/3. Promet v prosti trgovini se je povečal za 36,4 odst.

Na področju zdravstva se je kapaciteta zvišala samo za 17 odst. upoštevajoč, da niso bila popolnoma dovršena nekatera dela v Ankaranu zaradi primanjkanja potrebne materiala, ki se pa zadal dokončuje in ki bodo znatno dvignila omenjeni procent bolniških kapacitet. Večja skrb se je posvečala zdravniškemu kadru, ki se je povečal za 50 odst. Poleg tega so se organizirali ambulatoriji in posvetovalnice. Tako n. pr. pediatrski konzultorij in zobna ambulanta v Bujah, javna ambulanta v Mornjanu in še 4 nove posvetovalnice za matere in otroke, in sicer v Dekanih, Smarjah, Marrežah, Sečolah. Nadajše se pripravljala šolska poliklinika v Koprju. V preteklem letu je bilo izdanih za zdravila in bolnišniško oskrbo v Trstu 43.128.651 lir, in sicer za bolnice 20 milijonov 306.915 za zdravila 21 milijonov 697.087 lir in za rentgenološke pregledne 1.124.622 lir. Kot predvideno v planu se je lanske leto v januarju ustanovila enoletna bolnišnica šola v Izoli, ki jo je dala prve bolničarke Organi za leto 1950 zdravjenje so prav tako skrbeli za preventivno zdravljenje s cepljenjem proti BCG itd.

Z začetkom novega šolskega leta 1950-51 je bila reorganizacija šolstva. Ustanovile so se namreč tako imenovane osmerletke, ki imajo značilni nižji gimnazij, in sicer: slovenske osmerletke v Dekanih, Korbah, Smarju in Sv. Petru; italijanske v Koprju, Izoli, Sečolah, Buih, Umagu in Novem gradu. S tem se organizacija šolstva izenačuje z organizacijo v Jugoslaviji. V šolo prihaja le 91 odst. šoloboznih otrok. To stanje je ne samo nezadovoljivo, ampak tudi nerazumljivo. Podvzeti so ukrepi, da se to stanje v najkrajšem času izboljša in starši prisili, da svoje otroke pošiljajo v šolo. Od skupnega števila šolskih otrok je šolo z uspehom dovršilo le 77 odst. To je tudi nizko odstotek. V srednjih šolah ponavljaj razred 15 odst. srednješolci. To niso najboljše številke in morajo vzbuditi zaskrbljenost šolskih oblasti, učiteljsva in staršev.

Na šolskem področju imamo še mnogo nerešenih vprašanj. Ne sme se reči, da se tem vprašanjem ne posveča pažnje, to da vsakekrat nezadostno in mnogo manjša je kot bi bila potrebna.

Naše šolske oblasti in prosveta ne smejo mimo dejstva, da je vedno del otrok slovenske in italijanske narodnosti hodi v italijansko šolo, zlasti v Buijah pa tudi v obalnih mestih in vseh koprskih okrajih. Bitka, ki se prav na tem področju vodi že vsa povojna leta, naravno še ni zaključena in se ne sme zaključiti vse dotlej, dokler se ne izbrišejo sieherni

sledovi fašistične preteklosti in njenih posledic. Nadajše je treba posvečati skrb materialni strani našega šolstva.

Današnjemu zasedanju IOLO je predloženo nov odlok o gospodarskem planu in finančni proračun IOLO za leto 1951. Finančni proračun je za 24,5 odst. višji od lanskega leta in mu za 49.577.000 din primanjkuje kritja. To krije se krije iz dotacij VUJA. Da je nismo uspeli izravnati finančnega proračuna, je vzrok v velikih investicijah, ki jih vlagamo v naše gospodarstvo. Medtem, ko so se investicije v odnosu na 1950 dvignile za 2,7 odst., je dotacija padla na 1/5. Za povrnec opazovalci, ki se ozirajo samo na suhe številke, bi te ne dale pravilne in realne slike.

Kajti naravno je, da je v naših dohodkih skrita akumulacija, ki jo mi vršimo na račun Jugoavije. Nadajše je velika razlika med vrednostjo izmenjave blaga, ki se prav tako ne izmenjuje na osnovi svetovnih cen ampak po tržnih cenah. Zato se pri nas izkazuje tako velika akumulacija, je to tudi razumljivo, saj ne gre tu za dve državi in za take odnose, kot bi v takem primeru morali biti.

Zaradi decentralizacije in demokracizacije ljudske oblasti se je zmanjšal upravni aparat in sicer proračunski za 3,5 odst. v odnosu na 1950. Teži se za tem, da se še nadalje zmanjšajo upravni stroški in znižaj aparat.

Znižanje upravnih stroškov je povezano po eni strani s sistemom uprave, po drugi pa s strokovno sposobnostjo kadrov. Zato je potrebno, da posvetimo večjo skrb vzgoji in usposabljanju kadrov. Zahtevati je treba, da vsi uslužbeni v upravi polagajo strokovne izpite in ne dopuščati, da se kdo temu izogne. Da se pomeni oblastni aparat in da se odpravi krivica tolmačenja o enakopravnosti jezikov je želeli, da vsi uslužbeni v oblastnem aparatu izkroja in okrajev obvladajo najmanj dva jezika. Omogočiti bo treba uslužbenecem, da položajo izpite čimprej. To seveda ne more veljati za voljene predstavnike, ampak samo za uslužbence.

Zasedanju IOLO je danes predloženo na diskusijo in odobritev osnutek odloka o upravnih delovnih kolektivih. Na zahtevo komisije za reševanje zahtevka za zaščito zakonitosti je podal tov. Kolaric. Potrditvi odredb izvršilnega odbora IOLO je podal poročilo višjega javnega tožila tov. Aliforž Dolhar, ki je med drugim dejal:

V pogojih ljudske demokracije sprejema ljudstvo zakone samo po svobodno izvoljenih predstavnikih. Torej so to zakoni, ki izražajo določeno stopnjo našega razvoja in ki nam glede na objektivne pogoje omogočajo doseči nadaljnjo višjo stopnjo. Kot taki so zakoni orodje v rokah delovnega ljudstva za revolucionarno, sistematično in plansko urečanje ostankov, so sredstvo za zgraditev socializma. Ker so torej vsi zakoni razrednega značaja, je potrebno, da jih v celoti izvedemo, ker predstavljajo najhitrejši in najsvoobodnejši pot k socializmu.

Zaradi tega je bilo tudi delovanje javnega tožilstva usmerjeno na preganjanje krstitev naših zakonov, predvsem proti oram ki so iz okvirnih kol razlogov skušali onemogočiti napore delovnega ljudstva pri izgradnji socializma.

Veliko pomoč nudijo javnemu tožilstvu tudi ljudski tožilci.

Zaključni račun za leto 1949 ter predlog proračuna za leto 1951 je podal poročilek za finance pri IOLO tov. Makovec. O predloženem proračunu, ki je bil soglasno sprejet, bomo poročali prihodnje.

Predlog plana za leto 1951 je podal tov. Julij Beltram in odlok obrazložil: Ljudska oblast mora živeti in delovati v pogojih planskega gospodarstva, ki edino daje možnosti največjega razvoja vseh proizvodnih sil in s tem ustvarjanja vedno boljših življenjskih pogojev delovnega ljudstva. Istrsko okrožje je smelo stopilo na pot planskega gospodarstva že v larskem letu in enoletni gospodarski plan uspešno izvršilo. Ti uspehi se kažejo na vseh področjih našega gospodarstva tako v pogledu povečanja proizvodnje in dviga kvalitete naših proizvodov, kakor tudi v pogledu delovne discipline, znižanja proizvodnih stroškov itd. Plansko gospodarstvo narekuje poleg tega tudi tesna gospodarska navezanost Istrskega okrožja na Jugoslavijo, ki nam v pogojih izvajanja petletnega gospodarskega plana nudi vseobsežno podporo in zagotavlja vso materialno pomoč. Vsa ta dejstva nam nujno narekujejo, da za nadaljnji uspešni razvoj našega gospodarstva iz dvig življenjske ravni delovnega ljudstva Istrskega okrožja po ugasnitvi odloka o gospodarskem planu za leto 1950 tudi za leto 1951 sprejmemo odlok o enoletnem gospodarskem planu, ki naj predstavlja usakontev planskega gospodarstva in daje vsebinsko gospodarske dejavnosti, katero bodo naši delovni kolektivi, kakor tudi vsi organi oblasti in uprave razvijali v tekočem letu.

O podrobnostih plana bomo poročali v naslednjih številkah.

Po zaključku diskusije o planu za leto 1951 je bil ta soglasno sprejet.

Predsednik tov. Dimirč je prešel nato na deveto točko dnevnega reda, in sicer na predloge novih odlokov, ki jih je podal tov. Kolenc - Crh. Med temi predlogi je gotovo najvažnejši predlog o upravljanju gospodarskih podjetij po delovnih kolektivih. Predstavnik ljudstva so navdušeno pozdravili ta predlog, ki je bil postavljen na zahtevo mnogih kolektivov tovarni Istrskega okrožja. V diskusiji se je oglašil tudi socialistični poslanec Fonda Luigi, ki je izjavil, da se socialistična stranka STO z razvedenjem pridružuje temu odloku in ga pozdravlja kot vidni izraz velikega napredka. Z njim bo Istrsko okrožje pokazalo celemu svetu, da se zna naše ljudstvo samo upravljati in se ne pusti od nikogar izkoriščati. Vse predloge je skupščina soglasno sprejela (o posameznih predlogih bomo poročali pozneje).

Ker je bilo nekaj članov Izvršnega odbora razrešenih, ker so prevzeli druge funkcije, je skupščina imenovala v izvršilni odbor IOLO tovaršev Gobbo Nerina, Perossa Ivana, Pišta Rada in Tomasina Pilzica.

Ob zaključku uspešnega zasedanja, ki pomeni za ljudstvo Istrskega okrožja nov korak k napredku, so odposlani manifesti svojo ljubezen in hvaležnost Jugoslaviji in maršalu Titu, ki podpira borbo istrskega ljudstva in mu pomaga, da uresničuje naloge, ki si jih ljudstvo žada.

Dustolovščine dobrega vojaka Švejka u svetovni vojni

PREVEDEL PROF. DR. FRAN BRADAC

«Svojega moža skriva že dva meseca v hlevu», je pravil Švejk, epa bo tudi tebe skrila in tam bosta do konca vojne. Ko je Švejk to vjudo odklonil, se je zelo razburil ter odšel na levo na polje, grozeč Švejku, da ga gre ovadit orožnikom v Radomislju.

Radomislju je našel Švejk zvečer gospodarja Melchaska. Ko mu je sporočil pozdrav njegove sestre, ga to ni nič kaj venomer je hotel od Švejka papirje. Bil je zaostal človek, ker je neprenehoma govoril nekaj o roparjih in tatovih, ki se zbirajo v okolici.

«Zbežijo iz vojne, ne marajo služiti in hodijo naokrog pa kradajo, kjer le morejo», je rekel Švejk v oči, «vsak izmed njih se dela, kakor da ne zna do peti steti».

«Da, da, zaradi resnice se ljudje najčeje jezijo», je dodal, ko je Švejk vstajal s klopi, «ko bi tak človek imel čisto vest, bi

sedel in pokazal papirje. Ce pa jih nima...»

«Torej zbogom očka!»

«Zbogom, drugi si poiščite bolj neumnega!»

Ko je Švejk odšel v tmo, je dedec še dolgo godrnjal: «Pravi, da gre v Budjevojice k svojemu polku. Iz Tabora. Pa gre klatez najprej v Horažďovice in potem šele proti Pisku. Saj potuje okrog sveta.»

Švejk je hodil spet skoraj celo noč, dokler ni nekje pri Putimu našel na polju kozolca. Odgrabil je slamo in siljal prav blizu sebe glas: «Od katerega regimenta? Kam greš?»

«Od enaindevetdesetega, v Budjevojice.»

«Kaj bi hodil tja?»

«Tam imam svojega obrabljananta.»

Slišati je bilo, da se zraven v bližini ne smeje samo eden, ampak trije. Ko je smeh potihnil, je Švejk vprašal, od katerega polka so oni. Dognal je, da sta dva od petindesetega, eden pa od topništva, prav tako iz Budjevojice.

Vsi so upali, da se mora vojna končati v enem, dveh mesecih. Mislili so si, da so Rusi že za Budimpesto in na Moravskem. Tako se je vobče govorilo. Zgodaj jutraj prinese dragoneva mati zajtrk. Ti od petindesetega polka pojdejo potem proti Strakonice, ker ima eden izmed njih tam to, ta pa ima spet v gorah znanca, ki ima žago, in tam bodo dobro spravljeni.

«In ti od enaindevetdesetega», so ponudili Švejku, «če hočeš greš lahko z nami. Poživljaj se na svojega obrabljananta!»

«To ni tako lahko», je odgovoril Švejk in se zagrebel v slamo.

Ko se je jutraj prebudil, ni bilo nikogar več in nekdo menda dragonec, mu je položil k nogam kos kruha, da ga bo imel za na pot.

Svejk je korakal skozi gozdove in je srečal starega berača. ki ga je kot starega tovarša pozdravil s požirkom žganja.

«V teje vojaški uniformi nikar ne hodi», je poučeval Švejka »povsod je polno orožnikov, beračti pa tudi ne moreš v uniformi. Nas danes orožniki ne lovijo več, zdaj iščejo samo vas.»

«Samo vas iščejo», je tako prepričevalno ponavljal, da Švejk rajši sploh ni govoril o enaindevetdesetem polku. Naraj ga ima, za kogar hoče. Cemu bi kvaril iluzijo dobremu starcu.

«Pa kam si namenjen?» je kmalu vprašal berač, ko sta si oba prižgala pipo.

«V Budjevojice.»

«Za bogas», se je ustrašil berač, «tam te bodo takoj zagrabili. V civilni obleki moraš biti ves razcapan, in se delati hromeja.»

«Ampak nič se ne boj, zdaj pojdeva v Strakonice, Voljni. Dob - in sam hudič bi moral priti, da bi ne dobila kje civilne obleke. Tam okrog Strakonice so še neumni in pošteni ljudje, ki ti bodo pustili čez noč odprto hišo, podnevi pa je sploh ne zaklepajo. Kaj potrebuješ? Čevlje imaš, torej ti je treba samo nekaj nase. Vojaški plašč je star?»

«Star.»

«Torej tega si pustil! V tem se na deželi hodi. Potrebuješ hlače in suknjico. Ko boš imel civilno obleko, prodaj hlače in suknjo židu Hermannu v Vodnjanih. Ta kupuje vse, kar je hrarnega, in prodaja po vaseh.»

«Danes pojdeva proti Strakonice», je dalje razvijal svoj narč. «Štiri ure od tod bi moj stari znanec, ovcar, tam bova prenočevala, jutraj pa pojdeva v Strakovice, da poiščeva kje v okolici tisto iluzijo obloka.»

Nasla sta ljubeznivega starčka, ki je pomnil, kako je njegov

stari oče pripovedoval o francoskih vojnah. Bil je kakih 20 let starejši od berača. Zato je rekel njemu in Švejku: fant.

«Torej vidita, fanta», je pravil, ko so sedeli okrog ognjišča, kjer se je kuhla krompir v oblikah, «takrat je moj stari oče tudi dezertiral kakor tale vojak. Ampak zalotili so ga v Vodnjanih in so ga tako namitili, da so mu kar cunjete letele z zadnjice. Pa je še lahko govoril o sreči. Jarešev sin, ded starega Jareša, je dobil za pobež smodnik in svinec v Pisku. In preden so ga ustrelili, so ga še na cesti tako pretepali s palicami, da mu je bila smrt pravo odrešenje. - In kdaj si zbežal?» se je z obžalnimi očmi obrnil na Švejka.

«Po mobilizaciji, ko so nas odvedli v vojašnico», je odgovoril Švejk.

«Ali si prelezel zid?» je radovedno vprašal ovcar.

«Drugače ni bilo mogoče, očka.»

«In straža je streljala?»

«Da.»

«Pa kam si zdaj namenjen?»

«Ampak zmešalo se mu je», je za Švejka odgovoril berač, »po vsej sili hoče v Budjevojice. Saj veš, mlad, nerazumen človek, sam leze v prepad. Moram ga vzeti v šolo. Nekje seznano civilno obleko pa bo vse v redu. Do pomladi se bova kako pretolka, potem pa pojdeva delati h kakšnemu kmetu. Letos bo sila za delavce, in pravijo, da bodo vse berače pobrali za poljsko delo. In zato mislim, da je boljše, če gremo prostovoljno.»

«Misliš, je vprašal ovcar, «da se letos ne bo končalo? In prav imaš, fanti!»

(Nadaljevanje sledi)

ŠPORTNI DNEVNIK

NOGOMETNI SPORED DANES PRI NAS

NOGOMETNO PRVENSTVO
TRZASKEGA OZEMLJA

Na stadionu «Prvi maj»

ob 14.30

MONTEBELLO - SKEDENJ

Na Opčinah ob 12.30

OLIMPIJA - NABREZINA

ob 14.30

SV. JUST - OPCINE

OKROŽNO NOGOMETNO
PRVENSTVO

Na stadionu «Prvi maj» ob 8.30

SKEDENJ B - POLET

ob 10.30

ULIRIJA - DEVIN

ob 12.30

MONTEBELLO B - SESLJAN

Na Opčinah ob 10.30

OLIMPIJA B - SV. IVAN

Partizan - Racing 2:1

(Od našega posebn. dopisnika)
VIAREGGIO, 3. — Danes se je srečal «Partizan» s pariskim nogometnim moštvom «Racing». To je bila ena izmed dosedanjih najbolj zanimivih in napetih srečanj tega turnirja. Lahko rečemo, da je Partizan napravil vse, kar je mogel. Zlasti je pokazal svojo odlično igro v prvem polčasu, dočim je v drugem prišel z isto taktiko nekake mladenosti in neodločnosti, kot v večinskih tekmi proti Bologni. Zopet je bil vratar Rouman tisti, ki je reševal, kar nista mogla rešiti branilca njegovega svetišča. Za to svoje izkušeno delo ga je publika danes večkrat nagradila s ploskanjem. Zopet se je izkazal Vorkić prav tako tudi Skidat.

Tudi «Racing» se je danes predstavil v svoji najboljši moči. Njegova obramba je bila prav dobra in tudi napadalna vrsta ni bila nič slabša. Vodil je znani profesionalni in član državne reprezentance Bruy.

V prvem polčasu je bil Partizan močnejši od svojega nasprotnika. Vendar pa ni znal izkoristiti vseh prilik, ki bi mu zlahka prinesle nagrado v obliki gola. Šele 10 minut pred koncem prvega polčasa je Sikavica zaključil lepo akcijo napadalne vrste, prodor obrambo «Racinga» in neobranljivo streljal v Vasseurjevo svetlišče.

V drugem polčasu je Partizan popustil. Nasprotnikov napad je pokazal veliko aktivnost in je večkrat uspel prodreti zelo nevarno v bližino Partizanovega gola. V tem delu srečanja se je mladi Rouman pokazal kot morebitni Bearin naslednik. Branil je vse, kar mu je prišlo pod roko. Kljub temu pa je dosegel «Racing» v 20. minuti izenačenje do Pouletu. Partizan se je potem začel resno truditi, da bi nadoknadil zamujeno. To mu je uspelo. Napadal je in končno je prišlo v 33. minuti do enajstmetrovke, ki jo je realiziral Vorkić.

TEŽKAPOT TRIESTINE V RIM

Triestina se je morala v petek pozno zvečer preseliti iz Trsta v Rim, kjer bo danes odigrala nogometno tekmo s tamkajšnjo enajstotico.

Tekma bo sicer težka, kajti enajstotica Rima je pripravljena odigrati tekmo kot je potrebno in seveda zmagati. Triestina bo nastopila sicer popolna in verjetno vključil v napad De Vita, ki je že okrevan. Kot rezerva pa spremlja enajstotico tudi Pison.

Enajstotica Rima pa ima nekaj svojih najboljših igralcev v infermeriji in bo morala vključiti v napad rezerve. Napad Rima bo verjetno tako sestavljen: Merlin, Zecca, Bacci, Andersson in Sundquist.

Triestina se je zadnje dni vestno pripravljala, vendar pa nekoliko manj kot po navadi zaradi burje, ki je precej motila trening in še večkrat tudi prekinila.

V zadnjem trenutku smo izvedeli, da je Grosso, sijajni stieher obrambe Triestine zbolel in je zaradi tega njegova prisotnost na igrišču precej dvomljiva. Koga bo trener postavil na njegovo mesto? Izбира vsekakor ni lahka.

Ostale tekme italijanskega nogometnega prvenstva so sledeče:

Napoli - Bologna; Fiorentina - Como; Atalanta - Genoa; Pro Patria - Lazio; Juventus - Lucchese; Novara - Milan; Inter - Padova; Udinese - Palermo; Sampdoria - Torino.

Pletilni svetovno znani stroji

„DIAMANT“
„COLMOR“
in „PFAFF“

za vezenje, krpanje, obšivanje lukenj, priskitke gumbov, čipk in cikcakastih šivov. Šivalni stroji na industrijski tok za čevljarje in krojače.

TULIAR
TRST
UL. DELLA GUARDIA, 15

NA OBROKE

ELETTRAUTO

DELAVNICA ZA PREDELAVO AVTOMOBILSKIH AKU
MULATORJEV IN MOTORJEV Z JAMSTVOM

TVRDKA

P. WIDMAR

TRST

UL. F. Severo št. 3

R.E.D.A.T.A.
M. VIGINI

TRST, UL. FABIO SEVERO 5

S.A. FABBR. ACCUMULATORI
TOVARNA AKUMULATORJEV
MILANO - MILAN

BATERIJA
vseh prednosti

KOVINSKI USMERJEVALCI
WESTINGHOUSE ZAVORE IN SUHE SKLOPKE - OPREMA ZA AVTOMOBILE - TEHNIČNE POTREBSCINE

TELEFON 54-20

Krznarsvo

MERMOLJA

TRST
UL. CORONEO 3 - Telefon 38-18

Olajšave pri plačilu

Ključavničarska mehanična delavnica

BATIČ FRANC

TRST - Ulica F. Crispi 15 - Telefon 95-2-14

TRGOVINA
REVISAN

Velika izbira domačih oopat za odrasle in otroke

Oglejte si naše izložbe!

TRST, ULICA VASARI 10

Vaš sen!

KRZNENI PLAŠČ

TRST, UL. 30. oktobra št. 11, tel. 29374

ZILLOTTO

Dobavljiva inštalacija

kompletne kopalnice

Popravlja, izboljšuje vodne in plinske naprave ter vsa stavbno-kleparška dela - Proračuni na željo

NAROČAJTE jugoslovanske REVije

Založništvo tržskega tiska (Uprava listov, Trst, UL. S. Frančiška 20-1) sprejema naročila na slovenske in druge jugoslovanske revije. Opozorjamo sedaj, v začetku leta, na bogato izbiro slovenskih in jugoslovanskih revij, ki obravnavajo literarno, politično, pravno, prirodznanosko, zdravstveno, pedagogsko, gospodarsko, tehnično in druga vprašanja.

Novi svet

Leposlovna revija, glasilo Društva slovenskih knjižnikov, urednik Ferdo Kozak. Izhaja mesečno. Letna naročnina 2.200 lir.

Nova obzorja

Leposlovna revija, glasilo Zveze kulturnih delavcev Mariboru, urednik Anton Ingolič. Naročnina letno 800 lir.

Mladinska revija

Mladinska leposlovna revija. Izhaja v 10 številkah na leto, letna naročnina 600 lir.

Slavistična revija

Znanstvena revija za literarno zgodovino in jezik, izdaja Slavistično društvo v Ljubljani. Uredniki: A. Ocvirk, F. Novšič in J. Vidmar. Letna naročnina 1.200 lir.

Geografski vestnik

Casopis za geografijo in sorodne vede, izdaja Geografski inštitut ljubljanske univerze. Urejata A. Melik in S. Jelen. Naročnina 480 lir.

Slovenski etnograf

Casopis za etnografijo in folkloro, izdaja Etnografski muzej, urednik B. Orel in M. Matičetov. Letna naročnina 800 lir.

Republika

Revija za književnost in umetnost, glasilo hrvatskih književnikov (Zagreb). Vsaka številka 180 lir.

Hrvatsko kolo

Leposlovna revija, ki jo izdaja Hrvatska Matica v Zagrebu. Izhaja 4-krat letno, naročnina 960 lir.

Književnost

Mesečna leposlovna revija, ureja Eli Finci, glasilo srbskih književnikov (Beograd). Letna naročnina 960 lir.

Letopis Matice Srpske

Književna revija, ureja Zivan Milisavac, izhaja v Novem Sadu. Naročnina letno 800 lir.

Brazda

Casopis za književnost in umetnost, ureja Isak Samobor (Sarajevo). Naročnina 960 lir letno.

Stvaranje

Mesečna književna revija, ureja J. Djonović, izhaja v Cetinju, letna naročnina 720 lir.

Nov den

Revija za umetnost in znanost, glasilo makedonskih pesnikov, ureja Slavko Janevski, naročnina 720 lir.

Medjunarodni problemi

Izdaja Institut za mednarodno politiko in gospodarstvo v Beogradu. Posamezna številka 90 lir.

Ljudski pravnik

Izdaja Društvo pravnikov LRS, letno 340 lir.

Proteus

Ilustriran časopis za poljudno prirodznanstvo, izhaja 4-krat na leto. Urednik Lavo Cermelj, letno 480 lir.

Priroda, človek in zdravje

Mesečnik za poljudno zdravstvo. Letno 320 lir.

Sodobna pedagogika

Pedagoška revija, ki jo izdaja Slovensko pedagoško društvo, letna naročnina 400 lir.

Scuola nuova

Italijanska revija za šolska vprašanja, ki jo izdaja italijanska unija na Reki. Letno 8 števil, naročnina 600 lir.

Il pioniere

List za italijanske pionirje v Istri in na Reki, polmesecnik, letno 340 lir.

Finansije

Glasilo finančnega ministrstva FLRJ, izhaja mesečno, letna naročnina 600 lir.

Elektroprivreda

Izdaja Svet za energetsko in ekstraktivno industrijo v Beogradu. Letna naročnina 1100 lir (mesečnik).

Morsko ribarstvo

Mesečnik za ribarstvo. Naročnina 400 lir letno.

Sadjarstvo, vinarstvo,

vrtnarstvo

Mesečnik, letna naročnina 400 lir.

Nauka i tehnika

Izdaja društvo za pospeševanje znanosti in tehnike. Izhaja mesečno, letna naročnina 960 lir.

Tehnika

Glasilo tehnikov in inženirjev Jugoslavije. Izhaja mesečno, letna naročnina 960 lir.

Naše gradjevinarstvo

Glasilo Sveta za gradbeno industrijo in gradbeništvo, mesečnik. Letna naročnina 1.680 lir.

Elektrotehniški vestnik

Strokovna revija elektrotehniških inženirjev in tehnikov.

Teška industrija

Mesečnik, letna naročnina 960 lir.

Les

List za lesno industrijo, izhaja 10-krat na leto, naročnina 480 lir.

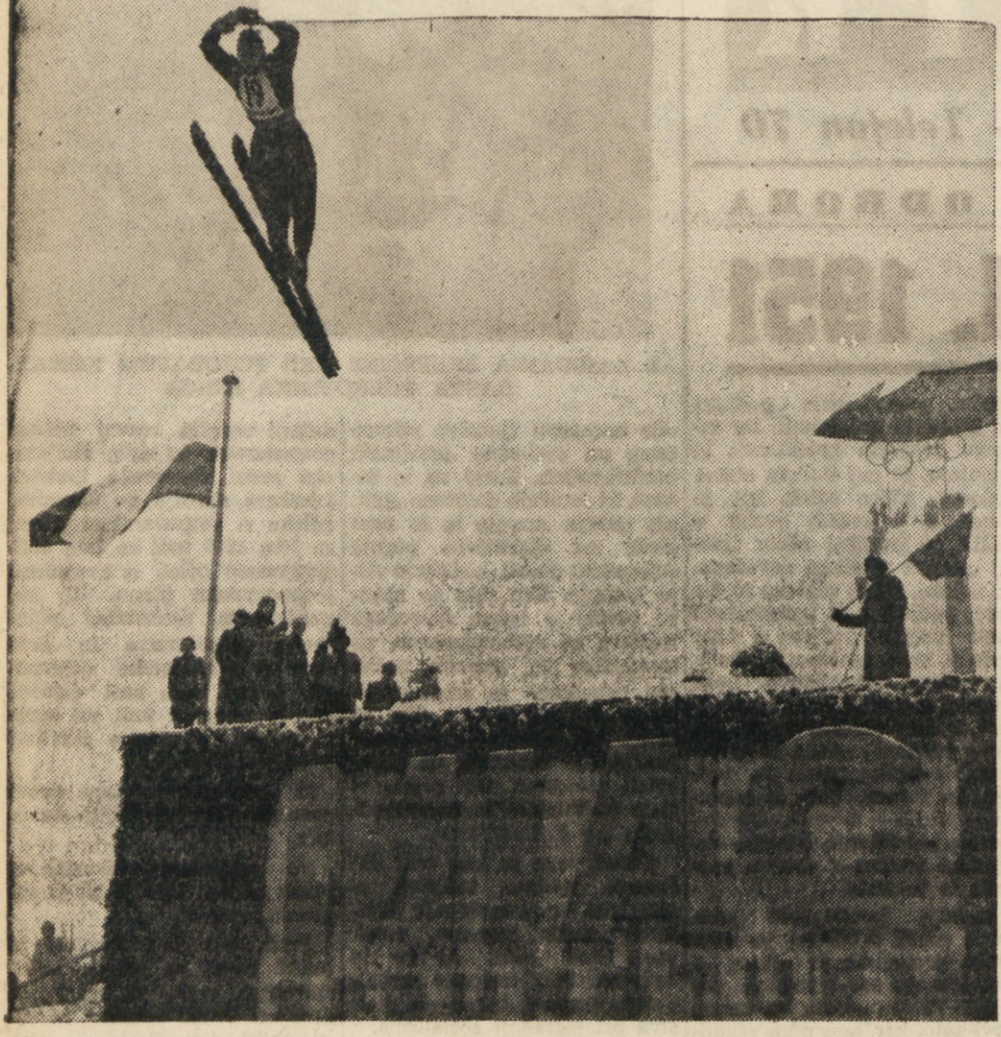
Fotografija

Casopis foto in kinoamaterjev Jugoslavije, mesečnik, letno 760 lir.

Sah

Glasilo slovenskih šahistov, mesečnik. Letno 640 lir.

Skoki v Garmischu

Svedski skakalce Dan Netzeli pri svojem skoku, ki je dosegel zavidljivo daljino 71,5 metrov v Garmischu

Jugoslovanske reprezentance odpoševale v Francijo

BEograd, 3. — Večkrat zvečer sta zapustili Beograd jugoslovanski nogometni reprezentanci «A» in prva «B». Prva se bo srečala v Parizu, druga pa v Lionu z odgovarjajočima francoskima reprezentancama. Drugo «B» moštvo je odpoševalo iz Beograda danes zvečer. Igralo bo 7. februarja v Bazieresu.

Objavili smo že postave vseh treh reprezentanc. «Politika» piše, da ima prvo moštvo največ zagovornikov. Pravi naslednje: «Pozkazalo se je, da je Lazarović vedno poškodovan, da je Tomašević v najboljši formi od vseh vodil napada in da je Herceur boljši od Strnadac. Izbra obeh branilcev je bila najboljša v sedanjem položaju... Drugo vprašanje je v tem, da vsa reprezentanca in tudi oboje ostali niso dosegle med pripravami zadovoljujoče forme. To povzroča skrb. O obeh drugih reprezentancah pravi list, da so premalo homogene. «Več zaupanja nam daje moštvo, ki je sestavljeno iz slabih igralcev, ki so pa kljub temu povezani med seboj. Tako moštvo bo dalo povprečno več dobrih iger, kot moštvo, sestavljeno iz najboljših igralcev, ki so pa neigrani».

Mulej deseti na Montblancu

LES HOUCHEs, 3. — V mednarodnem smučarskem tednu na Montblancu so imeli danes na sporedu tekme v spustu. Proga je bila dolga 3 km. Rezultati: Monti (Italija) 2:54; 2. Zeno Colò (Italija) 2:55; 3. Sanglard (Francija) 2:58; 4. Couttet (Francija) 2:59; 5. Orellier (Francija) 3:02; 6. Jugoslovani MULEJ je zasedel 10. mesto s časom 3:07,2.

ZOBNIZDRAVNIK
dr. HLAVATY ROBERT

Ordinira za ustne in zobne bolezni in zobno protetiko na Opčinah pri Fabčiču dnevno razen torka in petka v Trstu, UL. Imbriani 14-II, v torek in petek.

10 - 12 15 - 18

Mizarji podjetniki kmetovalci!

Deske smreke, macesne in trdnih lesov, trame vezane plošče, furnir, parkete in drva udi najugodnejše

CALEA TRST
viale Sonnino 24
Tel. 90441

IVAN DOLES
izdeluje in popravlja aktovke

TRST - UL. G. GOZZI št. 1, vogal UL. Pauliana

Dr. IUNGO
zobozdravnik

Izdeluje PROTEZE V JEKLU, ZLATU, KAVČUKU IN PLASTIKI. Največja garancija. Sprejema od 10-12 in od 15-19. (Govori slovenski).

TRST, UL. TORREBIANCA 43, vogal UL. Carducci

Velika loterija

ROSSONI

RUGGERO

Kupovati pri

pomeni sodelovati pri izžrebanju bogatih nagrad:

RADIO HARMONIKE vseh vrst

ŠIVALNI STROJI „VISNOVA“

VSE NA OBROKE!

Na račun 1.000 lir
Mesečni obrok 2.000 lir

POMNITE! Podjetje RUGGERO ROSSONI
KORZO GARIBALDI 8

Jakob Perhauc

TRST, UL. Xidias 6 - Tel. 96332

Trgovina žganja, likerjev, alkoholnih in penečih sovin na drobno in na debelo

POSEBNOST: slivovka, tropinovec in jajčni konjak!

GRADBENIK

sprejema vsakovrstno gradbeno dela, obnavlja stanovanja in trgovine ter sprejema tudi popravila in nočite. Cene ugodne!

Naslov pri aprili lista - Trst, Ulica 36, Frančiška 116, 20

UREDNIŠTVO: ULICA MONTECCHI, št. 6, III. nad. - Telefon stv. 93-508 in 94-538. - Poštai predal 592. - UPRAVA: ULICA SV. FRANČISKA št. 20. - Telefonska št. 73-38. OGLASI: od 8.30-12 in od 15-18. Tel. 73-38. Cene oglasov: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 60, finančno 50, upravni 100, osmrtnice 90 lir. Za FLRJ: Za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 10 din. Odg. urednik STANISLAV RENKO. - Tiska Tržaški tiskarski zavod. - Podruž. Gorica, UL. S. Pellico 1-II, Tel. 1-132. Koper, UL. Battisti 301A-I, Tel. 70.

NAROČNINA: Cena A: mesečna 260, četrtletna 750, polletna 1400, celoletna 2600 lir; cena B: izvod 3, mesečno 70 din; FLRJ: izvod 450, mesečno 90 din. Poštni tekoči račun za STV-ZVU: Založništvo tržskega tiska, Trst 11.5374. - Za Jugoslavijo: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Ljubljana, Tyrševa 34 - tel. 20-09, tekoči računi pri Komunalni banki v Ljubljani 6-1-90332-7. - Izdaja Založništvo tržskega tiska D.20.2. - Trst